

החברותא

בס"ד ערשי"ק פר' וישב כ"ב כסלו תשע"ז

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 546

פגניצנים יקרים לפרשת השבוע ול'מי התנוכה

וישב יעקב וכו' (לז, א) בקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף (רש"י) וצ"ב מה פגם נמצא ביעקב שבקש לישב בשלוה? נראה לומר דהנה הצדיק צריך לקבל עליו כל מה שיבוא עליו ברצון ובשמחה. וזאת הקושיא על יעקב איך בכלל "ביקש" שלא היה צריך לבקש כלל אלא לסמוך על השי"ת דכל מאן דעביד הכל לטובה.

והוא נער (לז, ב) נער מסמל את ההתחדשות וכן נאמר נער הייתי גם זקנתי, כלומר נער הייתי גם כשזקנתי כמו שכתוב מתחדש כנשר נעוריד (תהלים פג) ולכן נמשלו ישראל ללכנה שהיא מתחדשת בכל פעם, גם כשנתמעט אורה רואים בה את ההתחדשות לאחר שתמלא פגימתה ותתחדש תמיד יותר ויותר.

(האדמו"ר רבי אהרן השני מקרלין)

כי בן זקונים הוא לו (לז, ג) איתא בבעל הטורים "זקנים" נוטריקון זרעים קדשים נשים ישועות (נויקין) מועד כל סדרי משנה הללו. למד יעקב ליוסף, והקשה גדול אחד מדוע אין רמז על סדר טהרות, ותרין כי טהרות לא די בלמוד גרידא, בטהרה צריכים לעבוד...

לך נא ראה את שלום אחיך וכו' (לז, ד) יעקב רימוז לבנו שישתדל לראות את שלימותם ולא את פגיומיותיהם כלומר ולראות את מעלותיהם ולא את חסרונותיהם.

ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרוג את אחינו וכיסינו את דמו (לז, ה) מה "בצע" נוטריקון בוקר צהרים ערב, כלומר אם נהרגהו מה תועיל לנו תפלתנו שהרי נאמר גם כי תרבו תפילה אינני שומע כי ידיכם דמים מלאו (ישעיהו א, טו) דבר אחר מה "בצע" אותיות שניות מאברהם יצחק ויעקב (ב' מאברהם צ' מיצחק ע' מיעקב) - כלומר אם נהרוג את אחינו נאבד את זכות האבות.

וישב אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא (לז, ז) ואני אנה אני בא זהו סימן מובהק של צדיק אמיתי שאינו מוצא לו מקום וצועק "אנה אני בא" מי שיכול להסתתר עוד באיזו פינה נידחת עדיין אין צדקתו שלמה... ודו"ק.

טרף טרף יוסף (לז, זג) פירוש נטרפו נתערבו ונתבלבלו אותיות יוסף שכוונתם ופירושם יוסף בן אחר, ונעשה ממנו יוסף אסיפה ומיתה כדאיתא סוף תענית מאי יאסף אמר רבי יוסף תקבריה אמיה... (חתם סופר)

כתוב במגילת תענית (טז) ומה ראו לעשות חנוכה זו שמונה ימים הלא נס חנוכה היה שבעת ימים? לשאלה זו נתנו כמה וכמה תשובות בדרך פשט בדרך דרש ומוסר. אחד התרוצצים בדרך מוסר שלא נתיאשו מלהדליק גם ביום הראשון כיון שאמרה תורה נר תמיד וידעו שמחר לא יהיה להם מה להדליק, והוא הנס הגדול שמקיים את עם ישראל בכל צרותיו וגלויותיו. שאילו באו לעשות חשבונות מה יהיה מחר לא יוכלו להתקיים אפילו יום אחד, אבל ישראל אין עושים חשבונות אלא שמים במחונם באלקיהם וכל רגע וכל מעשה קטן שיש בידם לקיים דבר ה' הם שמחים ועושים באמונה תמה ואינם מהרהרים.

איתא ברמב"ם (פד' מהלכות חנוכה ה"ב) מצוות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד מאד וצריך אדם להזהר בה כדי להודיע הנס ולהוסיף בשבח האל והודיה לו על הניסים שעשה לנו ע"כ. והנה הלשון מצוה חביבה היא עד מאד שכתב הרמב"ם לא נמצא בשום מצוה אחרת. והמעם כי באמת הכלל הוא שאם יש ביד אדם האפשרות לקיים המצוה מחייב הוא לעשותו ואם אי אפשר לו לעשות פטור מדין אונס רחמנא פטריה, א"כ מה שעשה הכורא ב"ה נס בנרות החנוכה שלא היה להדליק אלא יום אחד והדליקו שמונה אינו מצד עיקר הדין אלא מתוך חיבה יתירה מהמקום ב"ה לכן מצוה זו חביבה עד מאד.

(מתוך קדושת לוי)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

האשק שיחת הרא"ש זיע"א פר' תצ"ה תשל"ב (פר' זכור) ה"בא לזכור ע"י א.א.

רק מתי שיהיה התגלות על כל העולם כולו, ויכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל בדרך תשבע כל לשון, וכולם יהיו בבחינת "חלק לעולם הבא" הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו, אז נראה למה זה התגבר ולמה זה לא התגבר. אבל עד אז, כל מה שאנו מדברים למה זה כך וזה כך אלו רק דיבורים. באותה בחינה שניהם עומדים ובאותה בחינה שניהם נופלים. למה זה כך וזה כך? את זה אנו לא יודעים. ואף אחד אינו יודע. ואם הוא יודע הוא לא אומר, ואם הוא אומר זה סימן שהוא לא יודע. ולמה זה שידע לא אומר, כי הוא לא יודע, שהרי "תכלית הידיעה - שלא נדע". ואם הוא יודע הוא יודע שצריך לשתוק, זוהי הידיעה שלו, יותר מזה הוא לא יודע.

כשיגיע הזמן שמציאות האמונה הפשוטה תהיה באתגליא, לא כמו שאנו חיים היום ששכינתא בגלותא בגלל שהיא באתכסיא ולא באתגליא. כשיגיע "כימי צאתך מארץ מצרים" ויהיה התגלות אלקי על כל העולם כולו. איננו יכולים להבין מה זה, כמה שננסה לדמות לעצמנו. ויתכן שאפילו הצדיק אמת מה שאצלו בבחינת דמיון במציאות הוי" זה לא שמץ ממה שיהיה האלקות באתגליא. באותו זמן שתהיה ההתגלות ש"יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל בדרך תשבע כל לשון" יהיה כזו בחינה שמציאות המוח שלנו לא מסוגל לתפוס את זה, ואפילו הצדיק אמת לא יכול

להשיג את זה. הוא יכול להשיג לפי מעשיו ולפי עבודתו, לפי ההכנעה שלו, וכפי בחינת שפלותו, ולא יותר. מה שאנו יודעים שאז כשתהיה ההתגלות על כל העולם כולו יהיה כזה אור שאפילו הרשע הגדול ביותר יקבל אור, ואפילו שהוא לא עשה כלום, זה יהיה נהמא דכיסופא, אבל כולם יקבלו אור. ומהיכן הוא יקבל את האור, מהזיו שזורח מהצדיק אמת. הצדיק אמת יזרח כמו השמש בצהרים. גם אז לא נוכל להשיג את בחינת הוי", כי זה דבר שאי אפשר להבין את מהותו, רק אז נשיג שלא נרצה להבין. ההבדל בין בחינת גלות לבחינת משיח הוא, שבזמן הגלות אנו רוצים להבין ומנסים להבין ואיננו יכולים, ובזמן בחינת משיח, כשיהיה התגלות על כל העולם כולו, נוכל להבין ולא ננסה, בגלל שלא יהיה רצון, כי כל זמן שיש בחירה יש רצון וכשלא יהיה בחירה לא יהיה רצון. ואז יהיה "צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה". זוהי המציאות שתהיה. הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו.

אך כל זמן שכל הניצוצות שנדחו ונתפזרו אין להם את השלימות של האור של הצדיק אמת לא יכול המשיח לבוא. צריך להיות כאלו צדיקים אמיתיים שעובדים בעולם הזה בבחינת "מסדרות של ברזל", ע"י בושה בכל דבר, שיוכלו להעלות את הניצוצות של חטא עץ הדעת בכזו בחינה שיוכלו להאיר לרשע היותר גדול שכבר אין עבורו שום תיקון.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מענ' קודם

הצדיק אמת מוכרח להביא לו תיקון בבחינת גוף בכדי שיוכל להיות לו אחיזה, ויהיה שלימות הוי". זה יהיה הרוח החדשה.

אנו כולנו יכולים להגיע לזה, היות שכל אחד יכול לזכות לבחינת שלימות הוי". כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא. לכן אנו צריכים לחפש - כל אחד בשורש שלו - מי הוא הצדיק אמת שלנו. וכל אחד לפי העבודה שלו יכול למצוא מה השורש שלו בצדיק אמת. רק שזה דבר מאד קשה.

יש צדיק אמת כללי ויש צדיק אמת פרטי. הצדיק אמת הכללי זה "למעני למעני אעשה", למען הכלל, למען כל הבריאה כולה, אפילו הגויים, כמש"נ "יכירו וידעו כל יושבי תבל". רק הרשעה כולה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, דהיינו הדמיון עצמו שאין לו אחיזה לעבודה, ההיפך של הקדושה, לזה יהיה כליה. אך מעבר לזה כל אחד יגיע לתיקון שלו מה שנשאר בו בחינה של מציאות שהרבש"ע ברא את מהות העולם (לא הקליפה שהיא דמיון), כולם יגיעו למציאות של תיקון השלימות. והשלימות היא בחינת אין, כמו שאמר רשב"י "ראיתי בני עליה והם מועטים" - התמעטות.

וכשהיה דור שהיו בו צדיקים אמיתיים כאלו אז יהיה התיקון השלם. כי אין בן דוד

בא אלא בדור שכולו זכאי או כולו חייב, ואיך יהיה הדור כולו זכאי? רק דור שיש בו כאלו צדיקים שהאור שלהם זורח כמו השמש, וכמו שהשמש מאירה בצהרים כך יזרח אור הצדיק אמת כשמש בצהרים, ויאיר לכל נשמה שנדחתה ונתפזרה, והם ימשכו אליו כמו מגנט. אז יהיה התגלות אלקי על כל העולם. זאת אומרת שכולם יראו איך אלו שכבר נדחו ונתפזרו ואין להם כל שלימות ולא תיקון נגאלו על ידי הצדיק אמת. ומי הוא הצדיק אמת? זהו הרבש"ע בעצמו, צדיקו של עולם.

אנו מבקשים מהרבש"ע שנזכה במהרה בימינו שיהיה מחיית עמלק, זה הרי השבוע של מחיית עמלק (פרשת זכור) "מחה תמחה את זכר עמלק", וכל ישראל יהיו בבחינת מחיית עמלק, ולא יהיה כמו במלחמת עמלק "וידי משה כבדים" שלא יכל למחות את עמלק בגלל שעם ישראל לא נלחמו למחות את עמלק שלהם, רק כל היהודים יגיעו לשלימות, ואז לא יהיה ידי משה כבדים. ואז נזכה שעמלק בעצמו ימחק, ולא ישפך עוד דם של יהודים, ויהיה שלימות לכולנו, ונאהב אחד את השני, ונגיע לאהבה ואחוה וריעות אמיתית, ונזכה לשבת אחים גם יחד.

המשך פצוצים יקרים

זוהי לשון חובת הלכות (שער עבודת אלקים - פתיחה) מהם אם שמקבל אדם טובה מחבירו הוא חייב להודות ולהכיר לו טובה. למרות שבכוונת חבירו מעורבת פניה לעזור לעצמו הוא. והוא לא הטיב משלו אלא משל ה'. ואין טובתו תמידית, א"כ על אחת כו"כ שהאדם חייב להכיר טובה לאלקים ולקבל על עצמו את עבודתו תמורת רוב חסדיו וטובותיו אשר אין בהם כל כוונה אנוכית והוא מטיב משלו יתברך וטובתו היא תמידית ואין סופית. וכן כתב בספורנו דאחד הסימנים של בני ישראל זה הכרת הטוב דאם אינם מכירים טובה א"כ הוה כפירה בו יתברך. לכן קבע הרמב"ם בנר חנוכה שצריך להזהר בה מאד כדי להודיע הנם ולהוסיף שבח האל והודיה לו על הנסים שעשה לנו. (שיחות קודש למוה"ר מספינקא)

חנוכה התחלת הימים טובים בשנה החדשה אחר סוכות - בשם קדושת לוי - והיינו שהוא חינוך לכנס ע"י קדושת חנוכה ופורים להג' רגלים. ולפי"ז נראה כי מקודם שהיו בני ישראל במעלה עליונה היו יכולים לקבל הג' רגלים כמו שהם. ואח"כ שירדנו הוסיף לנו השי"ת הארת הימים הללו לזכות על ידיהם כנ"ל. (שפת אמת)

זוהי הבחינה של הלל והודיה, הלל זה על הדברים שיודע שצריך להלל להקב"ה, אך ההודאה זה מלשון מודה דהיינו שהאדם מודה על כל הדברים אפילו שלא מבין למה צריך שזה ילך כך, אעפ"כ מודה שהקב"ה מנהיג את העולם בהשגחה הפרטית, וממילא אם זה השגחה פרטית אז הדבר הזה בודאי אמת. ואם זה אמת הוא ג"כ טוב. ולכן קוראים לזה הודאה שאפילו שהגוף של האדם לא רוצה להודות אעפ"כ מחובת העבודה של האדם להודות להקב"ה. (שיחות קודש למוה"ר מספינקא)

מה שקבעו להלל ולהודות דוק בשירי דוד המלך ע"ה כי הרגישו החשמונאים שמדוד המלך היה להם סיוע לבטל מלכות היונים. כי דוד המלך נקרא נעים זמירות ישראל והוא נטע נטיעה זו של הלל והודאה תוך לבות בני ישראל כמש"כ אודה ה' בכל לבב וגו' פירוש כשאמר דוד המלך ע"ה שירה לקח עמו כל לבות בני ישראל כמש"כ ובתוך רבים אהללנו, ואיתא דלית ליה מגרמי כלום ועי"ז הביטול היה בכחו לעורר כל לבות בני ישראל במזמורים שלו בספר תהלים. (שפת אמת)

הברכה שמברכים בהדלקת נר חנוכה שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. הפשט הוא שאותם ניסים שהיו באותו הזמן הוא ג"כ בזמן הזה ממש, שגם עתה יש בכל שנה הארה מהניסים שהיה אז, דהיינו שלא מדליקים את נרות חנוכה רק בשביל זכר לנס שהיה פעם, אלא מדליקים הנרות גם בזמן הזה ועי"כ ממשיכים את האורה שקבלנו מהנר וכו', לפעמים האדם נכבה ואין שום "פרישקייט" (התחדשות) והסיבה לכך כי לא שומע את המחשבה בטובה בכל יום תמיד מעשה בראשית, ואם האדם היה שומע בכל דבר את הבורא עולמים ובכל מצוה בפרט עי"ז נעשה אחד עם הרבש"ע בבחינת נפש, ונפש ר"ת נר פתילה שמן.

ימים טובים בהלל והודאה, שבאמת בני ישראל נבראו רק להודות לה' כמ"ש עם זו יצרתי לי - תהלתי יספרו, ובגלות אינם יכולים לברר כבודו יתברך בעולם כראוי כדכתיב איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר, ובימים האלו מתנוצץ הארות מבית המקדש ויכולים לעסוק בהלל ובהודאה. כי הנרות הם הארות מהמנורה שבמקדש וכו'. כשנקם הקב"ה את נקמתו עשה לנו זכר במצות נר חנוכה להיות נמשך קדושת בית המקדש גם בזמן הזה שהמקדש חרב, ויכולים בימים אלו למצוא הארת קדושה וטהרה גם מבחוץ. (שפת אמת)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

